

KWESTIONARIUSZ DLA KANDYDATA NA KOMISARZA**Dan JØRGENSEN****Energia i mieszkalnictwo****1. Ogólne kompetencje, zaangażowanie w sprawę europejską i niezależność osobista**

Jakie aspekty Pana kwalifikacji i doświadczenia mają szczególne znaczenie dla sprawowania obowiązków komisarza i promowania ogólnego interesu europejskiego, zwłaszcza w obszarze, za który byłby Pan odpowiedzialny? Jak przyczyni się Pan do realizacji wytycznych politycznych Komisji? W jaki sposób zamierza Pan uwzględnić aspekt płci i włączyć perspektywę płci do wszystkich podlegających Panu obszarów polityki? W jaki sposób będzie Pan realizować włączanie problematyki młodzieżowej do głównego nurtu polityki?

Jak może Pan wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, że żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej ani w przyszłości nie będzie podawać w wątpliwość Pana rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków komisarza?

Unia Europejska stanowi kluczową tematykę w całym moim życiu zawodowym. Zostałem wybrany na posła do Parlamentu Europejskiego w wieku 29 lat i miałem zaszczyt sprawować tę funkcję przez prawie 10 lat.

Jako poseł do Parlamentu Europejskiego nabyłem głębokiego szacunku dla tej instytucji i kluczowej roli, jaką odgrywa ona w kształtowaniu przyszłości Europy, przynosząc jednocześnie wymierne korzyści naszym obywatelom. Zapoznałem się ze złożonością procesu kształtowania polityki UE i utwierdziłem w przekonaniu o znaczeniu współpracy w kontekście osiągnięcia istotnych wyników.

W 2013 r. powróciłem do Danii i byłem ministrem ds. żywności, rolnictwa i rybołówstwa do 2015 r., a następnie zostałem wybrany do duńskiego parlamentu. Od 2019 r. do niedawna pełniłem funkcję ministra ds. klimatu, energii i usług użyteczności publicznej, a następnie ministra ds. współpracy rozwojowej i globalnej polityki klimatycznej i byłem odpowiedzialny zarówno za reprezentowanie Danii w Radzie Unii Europejskiej w różnych składach, jak i za wdrażanie prawodawstwa UE. Pełnienie tych funkcji pozwoliło mi dobrze zrozumieć, w jaki sposób decyzje podejmowane na szczeblu UE wpływają na państwa członkowskie w procesie implementacji. Ponadto w okresie sprawowania przeze mnie obowiązków ministra ds. energii miał miejsce kryzys energetyczny wywołany inwazją Rosji na Ukrainę i był to czas wyzwań, który stanowił próbę zarówno dla krajowej, jak i unijnej współpracy w zakresie bezpieczeństwa energetycznego, i potwierdził znaczenie transformacji energetycznej dla odporności systemu energetycznego UE.

Wierzę, że, moja znajomość zarówno Parlamentu Europejskiego, jak i Rady może być atutem, jeżeli zostanę nominowany na funkcję komisarza. Jednocześnie jestem w pełni świadomy, że w nowej roli będą się musiał nauczyć wielu rzeczy.

W ostatnich latach brałem również aktywny udział w negocjacjach międzynarodowych w kontekście Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz w organizacjach takich jak Międzynarodowa Agencja Energetyczna (MAE), Bank Światowy i Afrykański Bank Rozwoju. Doświadczenia te dały mi szerokie możliwości zapoznania się z dziedziną dyplomacji i negocjacji międzynarodowych, co, mam nadzieję, pomoże mi wnieść wkład w prace Komisji Europejskiej w zakresie reprezentowania UE na arenie międzynarodowej.

Kwestie związane z energią, klimatem i środowiskiem są dla mnie głównym czynnikiem motywacyjnym. Transformacja ekologiczna jest nie tylko imperatywem środowiskowym, ale także szansą dla społeczeństwa i gospodarki. Może ona napędzać konkurencyjność, tworzyć miejsca pracy i zapewniać większej liczbie Europejczyków dostęp do czystej i przystępnej cenowo energii oraz bardziej zrównoważonych i przystępnych

cenowo mieszkań, przy jednoczesnym zagwarantowaniu, że nikt nie zostanie pominięty. Pracowałem na rzecz osiągnięcia tego celu w Danii, w szczególności poprzez duńską ustawę o klimacie i negocjacje szeregu porozumień politycznych w sprawie energii. Energia i mieszkalnictwo to złożone i wieloaspektowe obszary polityki, wymagające dogłębnego zrozumienia zarówno wymiaru technicznego, jak i politycznego. Z pewnością muszę się jeszcze nauczyć wielu rzeczy. Uważam jednak, że moje doświadczenie powinno pozwolić mi skutecznie wnieść wkład, a jednocześnie pozostać otwartym na wiedzę fachową i wskazówki ze strony moich kolegów, a także posłów do Parlamentu Europejskiego.

Jak podkreślono w wytycznych politycznych Komisji, energia jest podstawowym elementem umożliwiającym sprostać wyzwaniom stojącym przed UE: kosztom utrzymania i ubóstwu energetycznemu; konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw i zielonym miejscem pracy dla europejskich pracowników; ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i dekarbonizacji naszej gospodarki; zabezpieczeniu dostaw przystępnej cenowo, czystej energii przy jednoczesnym zapewnieniu neutralności technologicznej; oraz wzmocnieniu geopolitycznej roli UE w dyplomacji energetycznej, począwszy od Ukrainy i europejskiego sąsiedztwa.

Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę uważał za swój obowiązek podjęcie tych wyzwań w ścisłej współpracy z innymi komisarzami, aby przyczynić się do budowania bardziej zrównoważonej, dostatniej i konkurencyjnej Europy, wzmocnienia naszej suwerenności i naszych społeczeństw przy jednoczesnym zachowaniu i ulepszeniu naszego modelu społecznego.

Ponieważ wszystkie te wyzwania wiążą się ze sobą, powiązane są również strategie polityczne i działania, które musimy podjąć, aby im sprostać, na przykład:

- pobudzanie inwestycji w czystą energię, począwszy od wdrożenia ram prawnych na 2030 r., wzmocnienie konkurencyjności przemysłowej oraz obniżenie kosztów utrzymania dla europejskich gospodarstw domowych i kosztów produkcji dla europejskich przedsiębiorstw. Zostanie to osiągnięte, np. poprzez Pakt dla czystego przemysłu, plan działania na rzecz przystępnych cen energii oraz strategię na rzecz czystych inwestycji, a także poprzez wzmocnienie unii energetycznej dzięki stabilnemu zarządzaniu wraz z państwami członkowskimi UE;
- zapewnienie społecznej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji energetycznej poprzez współpracę z europejskim przemysłem energetycznym i związkami zawodowymi, aby proces ten sprzyjał włączeniu społecznemu i był ekonomicznie opłacalny;
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i dalsza dekarbonizacja naszego systemu energetycznego, a jednocześnie realizacja Europejskiego Zielonego Ładu zmierzającego do neutralności klimatycznej w 2050 r.;
- udział w obniżaniu cen poprzez modernizację naszej infrastruktury sieciowej oraz budowę bezpiecznego, odpornego i wzajemnie połączonego systemu energetycznego. Działanie to będzie wspierane za pomocą planu działania na rzecz elektryfikacji oraz planu działania na rzecz zakończenia importu energii z Rosji;
- wzmocnienie europejskiej dyplomacji energetycznej, zarówno w naszym sąsiedztwie, poprzez współpracę z Ukrainą, jak i w zakresie wymiaru rozszerzenia związanego z energetyką – oraz na arenie światowej.

Wykorzystując pełną synergię w ramach mojego portfolio dotyczącego energii i mieszkalnictwa, przedstawimy europejski plan na rzecz przystępnych cenowo mieszkań, aby wesprzeć miliony młodych ludzi i rodzin mających trudności ze znalezieniem przystępnych cenowo mieszkań, licząc w tej kwestii na wsparcie ze strony Parlamentu Europejskiego i wszystkich zainteresowanych stron. Położę zdecydowany nacisk na efektywność energetyczną budynków i przyczynię się do pierwszej strategii UE na rzecz walki z ubóstwem poprzez konkretne działania mające na celu osiągnięcie wymiernych rezultatów, np. zmniejszenia kosztów energii i ubóstwa energetycznego w całej Europie. Nie tylko wzmocni to naszą spójność społeczną, ale przyczyni się także do wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, co pozwoli zmierzać do bardziej zrównoważonej i dostatniej Europy.

Polityki UE przynoszą rzeczywiste korzyści obywatelom UE, jedynie jeżeli odzwierciedlają różnorodność na naszym kontynencie i są prowadzone w ramach inkluzywnego podejścia. Ważny element stanowi tutaj kwestia płci, podobnie jak i rasa, orientacja seksualna, status społeczno-ekonomiczny, niepełnosprawność, wiek i przekonania. Będę wspierać wdrażanie strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 we wszystkich obszarach wchodzących w zakres moich kompetencji i należycie uwzględnię odpowiednie rezolucje Parlamentu Europejskiego. Mając na uwadze aspekt płci w zakresie znajdującym się w obszarze mojej odpowiedzialności, będę dążyć do tego, by imperatyw ten został w pełni uwzględniony we wszystkich moich inicjatywach. Ponadto dopilnuję, aby mój zespół był zrównoważony pod względem płci.

Obecne polityki, zwłaszcza jeśli chodzi o mieszkalnictwo, budynki, ale także odnawialne źródła energii, technologie niskoemisyjne i wiele innych, będą miały wpływ na życie obecnego i przyszłych pokoleń młodych ludzi. Jako były młody poseł do Parlamentu Europejskiego zadbam o to, by uczestnictwo młodzieży było centralnym punktem mojej działalności. Będę gospodarzem dorocznych dialogów z młodzieżą na temat polityki, począwszy od pierwszych 100 dni mojej kadencji, aby młodzi ludzie mogli regularnie wymieniać się ze mną poglądami na kluczowe tematy i inicjatywy z mojego portfolio. Będę dalej wspierał program „[Młodzi ambasadorzy energii](#)” mający na celu stworzenie społeczności młodych ludzi stanowiących siłę napędową transformacji w kierunku czystej energii.

Będę działał w pełni zgodnie z literą i duchem traktatów oraz z kodeksem postępowania komisarzy. Nie będę przyjmował instrukcji od rządu ani innych podmiotów oraz będę zawsze działał w interesie Europy. Będę uczestniczył w rozmowach z odpowiednimi obywatelami i zainteresowanymi stronami. I będę się zawsze starał pracować w sposób merytoryczny, kierując się nauką i faktami. Zobowiązuję się postępować zgodnie z najwyższymi standardami etycznymi i w pełni przestrzegać litery i ducha traktatów UE oraz obowiązku działania w interesie europejskim. W przypadku wystąpienia sytuacji, która mogłaby prowadzić do konfliktu interesów, lub gdy moja bezstronność mogłaby zostać zakwestionowana, natychmiast poinformuję o tym przewodniczącą Komisji. Moja deklaracja o braku konfliktu interesów jest jawna i kompletna, poza tym zobowiązuję się dopilnować, aby była ona aktualizowana w przypadku zmiany mojej sytuacji osobistej.

2. Kierowanie resortem oraz współpraca z Parlamentem Europejskim

Czy może Pan zobowiązać się do należytego informowania Parlamentu o swoich działaniach i działaniach podległych Panu departamentów? W jakim zakresie uznaje Pan swoją odpowiedzialność przed Parlamentem?

Jakie konkretne zobowiązania jest Pan w stanie podjąć w odniesieniu do zaangażowania i obecności w Parlamencie, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych, w odniesieniu do przejrzystości, współpracy i skutecznych działań w następstwie stanowisk Parlamentu oraz składanych przez niego wniosków w sprawie inicjatyw ustawodawczych? W związku z planowanymi inicjatywami lub procedurami w toku – czy jest Pan gotowy udostępnić Parlamentowi na czas informacje i dokumenty na równi z Radą?

W świetle mojego doświadczenia jako posła do Parlamentu Europejskiego i ministra rządów krajowych jestem w pełni świadomy decydującej roli, jaką Parlament odgrywa jako współprawodawca, również w dziedzinie energii i mieszkalnictwa. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona przez Parlament Europejski, będę się w pełni angażował w najściślejszą współpracę z Państwem instytucją we wszystkich kwestiach objętych zakresem mojego portfolio.

Konkretnie zapewnię najwyższy poziom zaangażowania we współdziałanie z Parlamentem Europejskiego w otwarty i przejrzysty sposób, współpracując w dobrej wierze i z pełnym poszanowaniem Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa oraz porozumienia ramowego między Parlamentem Europejskim i Komisją. Opierając się również na moim doświadczeniu jako posła do Parlamentu Europejskiego, uważam, że ta ścisła współpraca ma zasadnicze znaczenie dla budowania konsensusu z myślą o przyszłych inicjatywach, z uwzględnieniem skutecznych działań realizowanych z udziałem i na rzecz europejskich obywateli.

Parlament Europejski jest jedyną instytucją wyłanianą w wyborach bezpośrednich, reprezentującą obywateli UE, którym chcę służyć. Jest zatem rzeczą oczywistą, że chcę i będę ponosić odpowiedzialność przed Państwem instytucją.

Będę regularnie obecny zarówno na posiedzeniach plenarnych, jak i na posiedzeniach odpowiednich komisji i mogą Państwo liczyć na merytoryczny i konstruktywny dialog z mojej strony. Jeżeli chodzi o politykę energetyczną, moim głównym partnerem będzie komisja ITRE i będę także ściśle współpracować z posłami do Parlamentu Europejskiego w innych komisjach. Aby stworzyć dojrzałą europejską politykę mieszkaniową, komisja EMPL, która już zaangażowała się w ten ważny temat, będzie kluczowym partnerem wraz z komisjami IMCO i REGI. Jednak również inne komisje mogą i będą odgrywać ważną rolę, jeśli chodzi o współpracę w różnych kwestiach.

Przejmę odpowiedzialność polityczną za działania w obszarze moich kompetencji i będę regularnie informował Parlament Europejski o planowanych działaniach, wzmacniając wzajemne zaufanie, przejrzystość i wymianę informacji. W interesie UE i naszych obywateli mogą Państwo liczyć na to, że wysłucham Państwa poglądów

i będą uczciwym pośrednikiem, budując mosty i osiągając wyważone kompromisy na każdym etapie procedur ustawodawczych.

Zgodnie z porozumieniem ramowym zobowiązuję się również dołożyć wszelkich starań, aby Komisja odpowiadała na rezolucje Parlamentu Europejskiego w ciągu trzech miesięcy. Jestem gotów wnieść wkład w działania następcze w związku z inicjatywami podejmowanymi przez Parlament Europejski na podstawie art. 225 TFUE. Będę przyjmował zaproszenia na posiedzenia i odpowiadał na pisma i pytania od posłów do Parlamentu Europejskiego w miarę moich możliwości i tak szybko, jak to możliwe. Zobowiązuję się również wnieść wkład w programowanie wieloletnie na początku nowej kadencji oraz we wspólną deklarację priorytetów UE. Podtrzymuję również zobowiązanie do wymiany informacji i poglądów na temat programu prac Komisji, zgodnie z ustaleniami porozumienia ramowego.

Powyższe zobowiązania wynikają z ram instytucjonalnych współpracy z Parlamentem. Pragnę jednak zapewnić, że jeśli Parlament Europejski zatwierdzi moją nominację na stanowisko komisarza, moje osobiste i usilne oddanie dla współpracy będzie miało w naszych kontaktach równie duże, a może nawet jeszcze większe znaczenie niż litera uzgodnień ramowych.

Pytania Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

3. Wiele osób cierpi z powodu braku przystępnych cenowo mieszkań. W jaki sposób zagwarantuje Pan, by pierwszy w historii europejski plan na rzecz przystępnych cenowo mieszkań, ogłoszony przez nowo wybraną przewodniczącą Komisji Ursulę von der Leyen, zapewnił wystarczającą ilość przystępnych cenowo mieszkań, tak aby zaspokoić potrzeby mieszkaniowe grup o niskich i średnich dochodach? Jakie konkretne działania przewiduje Pan, w szczególności aby zagwarantować, że plan ten umożliwi niezbędne inwestycje publiczne i prywatne w celu zapewnienia przystępnych cenowo, dostępnych mieszkań i możliwości dla wszystkich? W jaki sposób zagwarantuje Pan poszanowanie zasady „najpierw mieszkanie”, która okazała się skutecznym sposobem walki z bezdomnością zarówno pod względem gospodarczym, jak i społecznym? Jakie jest Pana podejście do własności prywatnej w kontekście działań Unii w dziedzinie mieszkalnictwa? W jaki sposób zamierza Pan zapewnić ścisłą współpracę z nominowaną wiceprzewodniczącą wykonawczą Roxaną Mînzatu w tym kontekście?

Aby zaradzić kryzysowi mieszkaniowemu, potrzebujemy rozwiązań lokalnych, krajowych i europejskich. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko pierwszego w historii komisarza o specjalnym portfolio w zakresie mieszkalnictwa zostanie zatwierdzona, będę zgodnie współpracował z Parlamentem Europejskim, państwami członkowskimi, władzami lokalnymi i wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami, aby pomóc w osiągnięciu pozytywnych zmian dla ludzi, zwłaszcza osób młodych i rodzin, mających trudności ze znalezieniem przystępnych cenowo mieszkań w całej Europie.

Zgodnie z moim pismem określającym zadania Komisja przedstawi pierwszy w historii europejski plan na rzecz przystępnych cenowo mieszkań. Plan ten będzie oferował miastom i państwom członkowskim pomoc techniczną, promował inwestycje i koncentrował się na umiejętnościach potrzebnych w sektorze mieszkaniowym. Będzie również zawierał strategię na rzecz budownictwa mieszkaniowego w celu zwiększenia w szczególności podaży mieszkań (bardziej szczegółowe informacje można znaleźć pod pytaniem 11). Aby opracować ten plan, wykorzystamy obecne doświadczenia, np. europejską inicjatywę na rzecz przystępnych cenowo mieszkań, której projekt pilotażowy obejmuje renowację 100 „sztandarowych dzielnic” w całej Europie. Jednym z kluczowych wniosków, jakie można wyciągnąć z powyższego, jest znaczenie inkluzywnego podejścia angażującego Parlament Europejski i wszystkie inne zainteresowane strony – sektor publiczny i prywatny, po stronie podaży i popytu. W związku z tym opracuję plan, konsultując się często z wszystkimi kluczowymi zainteresowanymi stronami w sektorze mieszkaniowym.

Nawiązanie bliższej współpracy z zainteresowanymi stronami ekosystemu mieszkaniowego będzie moim priorytetem. Specjalna grupa zadaniowa skupiająca przedstawicieli odpowiednich służb Komisji będzie wspierać te prace. Zapewni to spójne podejście w zakresie wszystkich polityk i środków finansowych, które mogą wspierać realizację planu i pomoże w wykorzystaniu dotychczasowych prac i analiz. Musimy również w pełni wdrożyć nowe narzędzia wprowadzone w ramach przyjętych niedawno przepisów dotyczących budynków. W tym obszarze zasadnicze znaczenie będzie miał ścisły dialog z organami krajowymi. Będziemy wspierać prace komisarza do spraw start-upów, badań i innowacji, poszerzając w tym kontekście społeczność inicjatywy „nowy europejski Bauhaus”.

Uruchomienie dodatkowych zasobów publicznych i prywatnych ma zasadnicze znaczenie w kontekście poprawy przystępności cenowej mieszkań. Na szczeblu UE istnieją już instrumenty służące przyciągnięciu inwestycji

w przystępne cenowo mieszkania socjalne, takie jak Program InvestEU. Wykorzystamy to doświadczenie, aby utworzyć paneuropejską platformę inwestycyjną na rzecz przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań we współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, a także z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, krajowymi bankami prozwojowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Ponadto, zgodnie z pismem określającym zadania, będę wspierać wiceprzewodniczącego wykonawczego do spraw spójności i reform w opracowaniu propozycji umożliwiającej państwom członkowskim zwiększenie płynności rynku mieszkaniowego i podwojenie planowanych inwestycji w przystępne cenowo mieszkania w ramach polityki spójności (bardziej szczegółowe informacje można znaleźć pod pytaniem 12). Będę również wspierał wiceprzewodniczącą wykonawczą ds. czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji w przeglądzie zasad pomocy państwa, aby umożliwić stosowanie środków wsparcia mieszkalnictwa, w szczególności w odniesieniu do efektywności energetycznej i mieszkalnictwa socjalnego (bardziej szczegółowe informacje można znaleźć pod pytaniami 5 i 9). Centralnym elementem tych wysiłków będzie również szybkie i sprawne uruchomienie Społecznego Funduszu Klimatycznego.

Liczba bezdomnych osób w UE wynosi około 1 mln i wzrasta w ostatnich latach w wielu państwach członkowskich. Komisja wspiera już wszystkie zainteresowane strony w ramach europejskiej platformy zwalczania bezdomności. Strategie „najpierw mieszkanie”, w których priorytetowo traktuje się zapewnianie stałych mieszkań osobom dotkniętym bezdomnością, wraz ze wsparciem społecznym, okazały się bardzo skutecznym i racjonalnym pod względem kosztów podejściem do przeciwdziałania wykluczeniu mieszkaniowemu. Podejście to jest stopniowo włączane do krajowych strategii zwalczania bezdomności. Finansowanie unijne również wspiera strategie „najpierw mieszkanie”, na przykład za pomocą Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Wykorzystamy te doświadczenia, opracowując pierwszy w historii europejski plan na rzecz przystępnych cenowo mieszkań, aby zaspokoić potrzeby wszystkich obywateli, w tym osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

Odpowiedzialność za ochronę własności prywatnej i przeciwdziałanie nielegalnemu zajmowaniu lokali spoczywa przede wszystkim na władzach krajowych. W tym obszarze za zapewnienie skutecznego poszanowania i ochrony praw podstawowych odpowiedzialne są państwa członkowskie, w tym ich organy sądowe. Ogólnie rzecz biorąc, europejski plan na rzecz przystępnych cenowo mieszkań będzie służył stymulowaniu większych inwestycji prywatnych w podaż przystępnych cenowo mieszkań, co zależy między innymi od poszanowania praw własności prywatnej.

Pod przewodnictwem wiceprzewodniczącej wykonawczej do spraw ludzi, umiejętności i gotowości Komisja zainicjuje pierwszą w historii strategię UE na rzecz walki z ubóstwem, aby pomóc ludziom w dostępie do niezbędnych usług i ochrony oraz zająć się przeciwdziałaniem podstawowym przyczynom ubóstwa. Będę ściśle współpracował z wiceprzewodniczącą wykonawczą w celu zapewnienia maksymalnej synergii między europejskim planem na rzecz przystępnych cenowo mieszkań a strategią UE na rzecz przeciwdziałania ubóstwu. To samo dotyczy unii umiejętności, w tym nowej europejskiej strategii kształcenia i szkolenia zawodowego, która może mieć szczególne znaczenie dla podnoszenia umiejętności w sektorze budowlanym.

4. Zgodnie z pismem określającym Pana zadania Pana praca pomoże rozwiązać problem ubóstwa energetycznego i zapewnić społeczną, sprawiedliwą i konkurencyjną transformację. Jakie strategie polityczne zamierza Pan wdrożyć, aby chronić osoby najbardziej dotknięte ubóstwem energetycznym przez zapewnienie przystępnej cenowo renowacji i dostępu do budownictwa ekologicznego? W jaki sposób plan działania na rzecz przystępnych cen energii rozwiąże problem ubóstwa energetycznego? Jakie konkretne zachęty przewiduje Pan, aby wspierać długoterminowy rozwój ekologicznego mieszkalnictwa socjalnego i publicznego oraz budownictwa ekologicznego, a także obniżenie kosztów energii zarówno dla właścicieli, jak i najemców?

Nikt nie zostanie pominięty: jest to podstawowa zasada społecznej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji energetycznej. Od czasu kryzysu energetycznego ubóstwo energetyczne zwiększyło się i w 2023 r. 47 mln obywateli UE (10,6% ludności UE) nie było w stanie odpowiednio ogrzać swoich domów. Rozwiązanie problemu ubóstwa energetycznego jest kluczowym elementem sprawiedliwej transformacji i będzie istotne dla naszej przyszłej polityki mieszkaniowej. Ochrona dotkniętych ubóstwem energetycznym, wrażliwych grup i regionów, a w szczególności regionów górniczych w okresie transformacji, w celu zapewnienia wszystkim obywatelom korzyści płynących z przejścia na czystą energię, ma fundamentalne znaczenie.

Efektywność energetyczna i energooszczędne urządzenia mogą odegrać kluczową rolę w łagodzeniu ubóstwa energetycznego poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię, obniżenie rachunków za energię dla konsumentów oraz zwiększenie przystępności cenowej energii dla obywateli i przedsiębiorstw. Na początku tego roku europejski panel obywatelski ds. efektywności energetycznej przedstawił przydatne zalecenia, takie jak

zapewnienie konsumentom możliwości w zakresie efektywności energetycznej, w szczególności poprzez etykiety zawierające informacje na temat zużycia energii przez dany produkt lub poprzez wsparcie renowacji budynków mieszkalnych w celu zwiększenia ich efektywności energetycznej. Sprawdzę, w jaki sposób zalecenia te można najlepiej wdrożyć w trakcie obecnej kadencji.

Zarówno obowiązujące przepisy UE, jak i zalecenie Komisji w sprawie ubóstwa energetycznego z 2023 r., a także Społeczny Fundusz Klimatyczny uwzględniają pilną potrzebę zajęcia się problemem ubóstwa energetycznego i ochrony osób najbardziej przez nie dotkniętych. W przekształconej dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej podkreślono, że państwa członkowskie muszą priorytetowo traktować problem ubóstwa energetycznego w kontekście swoich środków i inwestycji w dziedzinie efektywności energetycznej. Ponadto reforma struktury rynku energii elektrycznej, która weszła w życie w lipcu, nakłada obowiązek ochrony osób dotkniętych ubóstwem energetycznym przed odłączeniem energii elektrycznej. Inicjatywa dla regionów górniczych w okresie transformacji i Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji już wspierają społeczności i regiony górnicze i wysokoemisyjne, dążąc w szczególności do tworzenia miejsc pracy w regionach, w których inne miejsca pracy mogą zostać zlikwidowane.

W pakiecie energetycznym dla obywateli podejmiemy problem ubóstwa energetycznego i pomożemy zapewnić dostępność energii dla wszystkich. Głównym elementem tego pakietu będzie wzmocnione partnerstwo z państwami członkowskimi w celu poprawy dostępu do inwestycji w efektywność energetyczną w budynkach, mikroprzedsiębiorstwach i MŚP, a także do energii ze źródeł odnawialnych. W ramach pakietu energetycznego dla obywateli będziemy również wspierać strategię UE na rzecz walki z ubóstwem i przyczynimy się do realizacji europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań. Poza kwestią przystępności cenowej gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji często nie mają dostępu do informacji i finansowania w zakresie poprawy efektywności energetycznej. Za pośrednictwem Centrum Doradztwa ds. Ubóstwa Energetycznego – zaproponowanego i finansowanego przez Parlament Europejski – będziemy nadal zapewniać władzom i społecznościom lokalnym wsparcie techniczne w celu opracowania i wdrożenia skutecznych środków.

Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii (zob. odpowiedź na pyt. 8) będzie wspierał nowe sposoby zużycia energii w oparciu o lokalne społeczności energetyczne i dzielenie się energią. Potrzebujemy konkretnych działań i wyników w praktyce. Będę współpracował ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, aby zapewnić dostępność innowacyjnych produktów i usług energetycznych dla konsumentów indywidualnych i korporacyjnych.

Aby wesprzeć te starania, będę ściśle współpracował, jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, z innymi komisarzami, aby zagwarantować, że Społeczny Fundusz Klimatyczny i fundusze polityki spójności zapewnią niezbędne wsparcie finansowe w celu ochrony osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

Solidne planowanie ma zasadnicze znaczenie dla wspierania rozwoju ekologicznego mieszkalnictwa i ekologicznych budynków. Konkretnie rzecz ujmując, krajowe plany renowacji budynków przewidziane w przekształconej dyrektywie w sprawie charakterystyki energetycznej budynków wyznaczają jasny kierunek podmiotom rynkowym, w tym przemysłowi budowlanemu i instytucjom finansowym. Mogą one również ograniczyć ryzyko polityki zamrażania i pobudzania, która niestety zaszkodziła sektorowi budynków w przeszłości.

Jak określono w dyrektywie w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej, krajowe zachęty finansowe będą musiały być skierowane w pierwszej kolejności do gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym do osób dotkniętych ubóstwem energetycznym i osób zajmujących mieszkania socjalne. Obywatele dotknięci ubóstwem energetycznym często mieszkają w budynkach o najgorszej charakterystyce energetycznej i najsłabiej izolowanych w UE, które to budynki należy poddać renowacji w trybie priorytetowym. Renowacja budynków mieszkalnych powinna obejmować reprezentatywną część budynków wynajmowanych, tak aby najemcy mogli korzystać z niższych rachunków za energię i lepszych warunków zamieszkiwania. Zajmę się usuwaniem barier stojących przed zdecentralizowanym i lokalnym wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych, aby promować rozwój tego sektora. Kwestie te będą miały zasadnicze znaczenie dla europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań.

Będę ponadto współpracował z zainteresowanymi stronami we wszystkich kwestiach, aby przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu i wspierać długoterminowy rozwój ekologicznego, socjalnego i publicznego budownictwa mieszkaniowego.

5. Zgodnie z pismem określającym Pana zadania ma Pan wspierać wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji w pracach nad reformą zasad pomocy państwa w celu umożliwienia stosowania środków wsparcia mieszkaniowego, w szczególności mieszkalnictwa socjalnego. Jakie przewiduje Pan zmiany w unijnych zasadach pomocy państwa i w definicji mieszkalnictwa socjalnego w przepisach dotyczących usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG), aby zagwarantować wyłączenie mieszkalnictwa z zasad rynkowych i zapewnienie wystarczającej ilości mieszkań socjalnych? Czy jako komisarz będzie Pan dążyć do osiągnięcia wyraźnych zwolnień z reguł fiskalnych w odniesieniu do państwowych inwestycji w mieszkalnictwo?

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zgodnie z pismem określającym moje zadania będę wspierać wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji w jej zadaniu polegającym na przedstawieniu zmienionych zasad pomocy państwa w celu lepszego umożliwienia stosowania środków wsparcia dla mieszkalnictwa, zwłaszcza na rzecz przystępnych cenowo, energooszczędnych i socjalnych mieszkań.

Państwa członkowskie dysponują różnymi sposobami wspierania dostępu do mieszkań, zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy państwa. W świetle prawa UE za pomoc państwa nie uznaje się niektórych środków, w tym tych rozwiązań, z których korzystają bezpośrednio gospodarstwa domowe i obywatele UE. Inne środki wpisują się w system usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub mogą być uznane za bezpośrednio zgodne z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Obecne przepisy dotyczące usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym umożliwiają państwom członkowskim wdrażanie środków w zakresie mieszkalnictwa socjalnego, a konkretnie mieszkalnictwa socjalnego dla obywateli znajdujących się w niekorzystnej sytuacji lub grup znajdujących się w gorszym położeniu społecznym. Ponadto obowiązujące zasady pomocy państwa umożliwiają państwom członkowskim wspieranie rozwoju energooszczędnych mieszkań.

Chociaż polityczna konieczność dalszych działań na rzecz zapewnienia przystępnych cenowo i energooszczędnych mieszkań jest pilna i jasna, dotychczasowe kontakty Komisji z państwami członkowskimi pokazały, że rewizja zasad pomocy państwa na rzecz przystępnych cenowo mieszkań jest kwestią wieloaspektową i niezbędna jest pogłębiona ocena najlepszego sposobu osiągnięcia naszych ambicji. Realizując to działanie, musimy znaleźć właściwą równowagę, aby uniknąć wypierania inwestycji prywatnych i nieuzasadnionego zakłócania konkurencji na rynku mieszkaniowym oraz zapewnić odpowiednie wsparcie na rzecz mieszkalnictwa socjalnego osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji w społeczeństwie, co pozostaje głównym obowiązkiem rządów w ramach umowy społecznej.

Będę współpracować z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji w celu wykorzystania zrealizowanych prac wstępnych do określenia konkretnych zmian w przepisach dotyczących usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym i towarzyszących im wytycznych, aby zachęcić do inwestycji i zapewnić wszystkim przystępne cenowo mieszkania, informując na bieżąco Parlament Europejski. Rewizja tych przepisów jest częścią szerszego zestawu inicjatyw uwzględnionych w przyszłym europejskim planie na rzecz przystępnych cenowo mieszkań, który przedstawię wraz z odpowiednimi członkami kolegium.

Właśnie zreformowano wspólne reguły fiskalne. Nowe przepisy weszły w życie 30 kwietnia 2024 r. i zapewniają właściwą równowagę między potrzebą ustabilizowania długu a potrzebą inwestycji i reform w celu zapewnienia trwałego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego. Reguły fiskalne nie przewidują wyraźnych zwolnień w odniesieniu do jakiegokolwiek rodzaju wydatków, ale definicja wskaźnika wydatków netto nie obejmuje wydatków z tytułu odsetek, wydatków na programy unijne w pełni równoważonych dochodami z funduszy UE oraz krajowego współfinansowania programów finansowanych przez Unię. Była to celowa decyzja współprawodawców. Nowatorstwo nowych przepisów polega na tym, że państwa członkowskie mają możliwość wyboru dłuższej ścieżki dostosowania fiskalnego, pod warunkiem że będzie to poparte wiarygodnymi zobowiązaniami do inwestycji i reform. Podejście to zapewnia pewną swobodę fiskalną, którą państwa członkowskie mogą wykorzystać do promowania inwestycji.

Pytania Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

6. Jaką ma Pan wizję swojego resortu, wykraczającą poza opis Pana zadań, i jaką spuściznę chciałby Pan pozostawić? Jakie wnioski ustawodawcze i inne inicjatywy zaproponuje Pan do przyjęcia przez kolegium komisarzy w ciągu najbliższych pięciu lat, a zwłaszcza w ciągu pierwszych 100 dni? W jaki sposób zadba Pan o to, aby wnioski te, jak również wdrożenie obowiązującego prawodawstwa, wzmocniły konkurencyjność

europijską? Czy zamierza Pan wykorzystywać specjalne oceny skutków jako podstawę tych wniosków ustawodawczych? W jaki sposób zamierza Pan zagwarantować skuteczne wdrożenie Europejskiego Zielonego Ładu i całego prawodawstwa związanego z energią? W jaki sposób zapewni Pan skuteczne wdrożenie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” przy podejmowaniu decyzji dotyczących planowania, polityki i dużych inwestycji? Jaka będzie Pana zdaniem rola efektywności energetycznej w zwiększaniu konkurencyjności unijnego przemysłu? Co sądzi Pan o zarządzaniu unią energetyczną? Jaką rolę Pana zdaniem może odegrać neutralność technologiczna w sektorze energetycznym? Co sądzi Pan o energii jądrowej i małych reaktorach modułowych? Jakie dalsze kroki planuje Pan podjąć w zakresie integracji systemu energetycznego? W jaki sposób zamierza Pan zwiększyć zaangażowanie obywateli w Pana pracę?

Energia ma kluczowe znaczenie dla sprostania stojącym przed Europą wyzwaniom takim jak: bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo gospodarcze, koszty utrzymania i konkurencyjność oraz zmiana klimatu, które miały wpływ na życie w całej Europie już w tym roku. Moim głównym celem jest zagwarantowanie dostaw czystej i przystępnej cenowo energii o zasadniczym znaczeniu dla europejskiej konkurencyjności, bezpieczeństwa i naszych starań na rzecz dekarbonizacji dzięki solidnej unii energetycznej. Jednocześnie transformacja musi być sprawiedliwa dla naszych obywateli, zwłaszcza pod względem miejsc pracy i kosztów, z uwzględnieniem przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań.

W ramach Paktu dla czystego przemysłu w ciągu pierwszych 100 dni przedstawię plan działania na rzecz przystępnych cen energii (zob. odpowiedź na pyt. 8) określający plan prac zmierzający do zapewnienia dostępu do tańszej energii poprzez inwestycje, infrastrukturę i współpracę w celu obniżenia kosztów systemowych. Zaproponuję również plan działania na rzecz zakończenia importu energii z Rosji. Dalsze inicjatywy w trakcie kadencji wspierające starania w zakresie konkurencyjności, bezpieczeństwa i dekarbonizacji obejmą przegląd ram bezpieczeństwa dostaw oraz strategię na rzecz inwestycji w czystą energię w celu pobudzenia odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej i infrastruktury energetycznej. Plan działania na rzecz elektryfikacji oraz strategiczne podejście do ogrzewania i chłodzenia przyczynią się również do zwiększenia przystępności cenowej energii. We współpracy z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu przedstawię ramy ograniczania i stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych.

Będę dążyć do globalnego przywództwa Europy w dziedzinie transformacji energetycznej, opierając się na europejskich inicjatywach zmierzających do zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej na całym świecie oraz pomagając określić globalną wizję dotyczącą klimatu i energii na COP30 w Brazylii i w późniejszym okresie. Nasza konkurencyjność jest ponadto ściśle powiązana z otwartą strategiczną autonomią. Musimy unikać zastępowania naszej zależności od paliw kopalnych innym rodzajem zależności od importowanych czystych technologii i surowców krytycznych.

Podczas mojej kadencji będę zwracał uwagę na wpływ przepisów, które przedstawiam kolegium zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa, przy czym będę brał pod uwagę wyzwania i cele, kompromisy, warianty działań i ich potencjalne skutki, wspierając uproszczenie i opierając się na dobrze zorganizowanych konsultacjach publicznych i mechanizmach informacji zwrotnej.

Silniejsza europejska agenda na rzecz przemysłu i konkurencyjności może przynieść sukces tylko wtedy, gdy będzie szła w parze z już uzgodnioną realizacją polityki energetycznej.

Pełne wdrożenie nowo przyjętych przepisów dotyczących energii jest priorytetem politycznym i musimy zrealizować cele Europejskiego Zielonego Ładu oraz zapewnić obywatelom i społecznościom czerpanie korzyści w praktyce. Będę nadzorował i aktywnie wspierał wdrażanie i egzekwowanie ram na 2030 r., współpracując ściśle z Parlamentem Europejskim i państwami członkowskimi, a także miastami i regionami, aby zapewnić właściwą ścieżkę do osiągnięcia naszych wspólnych celów w zakresie energii i klimatu na rok 2030 i kolejne lata. Te wysiłki wdrożeniowe obejmą działania następcze w związku z oceną ostatecznych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz organizowanie rocznie co najmniej dwóch dialogów na temat wdrażania z zainteresowanymi stronami.

Kwestia wdrożenia ma pierwszorzędne znaczenie dla europejskiej konkurencyjności. Realizacja celów i wdrożenie przepisów dotyczących efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych może przynieść Europie opłacalną ścieżkę dekarbonizacji poprzez zmniejszenie zależności naszych gospodarek od importu i zintegrowanie tańszych odnawialnych źródeł energii w celu czerpania pełnych korzyści, a także poprzez przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu. Niedawna reforma struktury rynku energii elektrycznej obejmuje ponadto środki, które zwiększą stabilność i przewidywalność cen dla inwestorów oraz zapewnią narzędzia do przyciągania inwestycji, aby system energetyczny był lepiej wzajemnie połączony w całej Europie i bardziej elastyczny.

Solidna unia energetyczna wymaga lepszego, prostszego, skuteczniejszego i bardziej racjonalnego pod względem kosztów podejścia oraz zarządzania. Ma to zasadnicze znaczenie dla wspólnej realizacji naszych ambicji w zakresie klimatu i energii, bezpieczeństwa dostaw energii oraz zapewnienia przedsiębiorstwom i konsumentom bardziej przystępnej cenowo energii. Potrzebujemy partnerstwa z państwami członkowskimi w celu usprawnienia planowania i koordynacji decyzji politycznych, poprawy monitorowania, przejrzystości i odpowiedzialności politycznej. Zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu muszą zapewniać większą pewność, aby uruchomić ogromne inwestycje niezbędne do transformacji energetycznej. W tym celu zaktualizuję i uprościć obecne zarządzanie unią energetyczną, współpracując z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu. Będę również uważnie oceniać i współpracować z odpowiednimi członkami kolegium, w szczególności z komisarzem do spraw gospodarki i wydajności, wdrażania i upraszczania w celu dalszego uproszczenia i jak najlepszego wykorzystania synergii z narzędziem koordynacji konkurencyjności zapowiedzianym w wytycznych politycznych.

Neutralność technologiczna jest główną koncepcją, która stanowi integralną część swobody państw członkowskich w wyborze swojego koszyka energetycznego zgodnie z naszymi traktatami. Potrzebne będą wszystkie rozwiązania w zakresie energii odnawialnej i niskoemisyjnej. Według prognoz sektor energetyczny zostanie zdekarbonizowany do 2040 r. Przewiduje się, że większość redukcji uda się osiągnąć dzięki energii ze źródeł odnawialnych, a energia jądrowa będzie też miała znaczny udział. Małe reaktory modułowe mają potencjał, jeśli chodzi o zapewnienie niskoemisyjnej energii elektrycznej i ciepła oraz wsparcie dekarbonizacji nie tylko wytwarzania energii elektrycznej, ale również sektorów, w których emisje trudno zredukować, takich jak transport, przemysł chemiczny i stalowy. Zgodnie z moim pismem określającym zadania będę wspierał przyspieszenie rozwoju i wdrożenie małych reaktorów modułowych w Europie w latach 30. XXI w. w oparciu o europejski sojusz przemysłowy na rzecz małych reaktorów modułowych. Jakikolwiek wykorzystanie energii jądrowej w przyszłości będzie nadal uzależnione od przestrzegania najsurowszych norm bezpieczeństwa jądrowego, a także od bezpiecznego składowania wszystkich rodzajów odpadów jądrowych i wypalonego paliwa jądrowego.

Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” sprzyja bardziej inteligentnemu i wydajnemu funkcjonowaniu systemu energetycznego, a nie jego rozbudowie. Komisja opracowała już sektorowe wytyczne dla przemysłu, energetyki, transportu i sektora finansowego, pomagając decydom w ocenie efektywnych energetycznie alternatyw wraz z innymi wariantami. Przemysł potrzebuje niższych kosztów energii i produkcji, które można osiągnąć dzięki zastosowaniu bardziej efektywnych energetycznie i zaawansowanych technologicznie procesów przemysłowych. Obniża to koszty, przyczynia się do dodatkowego wzrostu, przyciąga nowych klientów i inwestorów oraz zwiększa konkurencyjność przemysłu. Elektryfikacja będzie kluczowym narzędziem służącym dalszemu zwiększaniu efektywności energetycznej.

W ciągu najbliższych pięciu lat Europa będzie musiała zintegrować różne elementy systemu energetycznego, np. dostawy energii elektrycznej i ciepłej, wodór, elastyczność, efektywność energetyczną oraz sektory zastosowań końcowych. Celem jest przyspieszenie dekarbonizacji oraz zwiększenie efektywności i konkurencyjności systemu dzięki kompletnemu wykorzystaniu synergii. Ogólnym celem będzie zapewnienie, aby siłę napędową przejścia Europy na neutralność emisyjną stanowił zintegrowany system energetyczny z rodzimą, czystą energią elektryczną. Kluczowe znaczenie ma dalsza cyfryzacja systemu energetycznego i wzmocnienie potencjału technologii cyfrowych. Aby osiągnąć te cele przedstawię strategiczny plan działania na rzecz cyfryzacji i sztucznej inteligencji w sektorze energetycznym.

Transformacja energetyczna nie może się jednak zakończyć sukcesem, jeżeli nie zagwarantujemy obywatelom czerpania rzeczywistych korzyści i udziału w tym procesie: nikt nie zostanie pominięty. Zwiększenie zaangażowania obywateli będzie kluczowym aspektem moich działań. Musimy rozwiać obawy obywateli dotyczące przystępności cenowej energii, miejsc pracy, rosnących kosztów mieszkań i ogrzewania. Będzie to warunek konieczny do realizacji transformacji energetycznej. Komisja przedstawi pakiet energetyczny dla obywateli, aby zapewnić Europejczykom korzyści z transformacji energetycznej, zarówno indywidualne, jak i w ramach społeczności.

7. Jakie są Pana plany co do przeglądu ram bezpieczeństwa dostaw? Jakie wnioski można wyciągnąć z wojny w Ukrainie? Jaką strategię proponuje Pan z myślą o dalszym odchodzeniu od dominujących lub nierzetelnych dostawców i dróg dostaw? Jakie planuje Pan inicjatywy w celu ochrony dostaw energii przed zagrożeniami fizycznymi i cyberzagroženiami? Jakie kroki podejmie Pan, aby zmniejszyć zależność od dostawców zewnętrznych, a jednocześnie wzmocnić czystą energię i infrastrukturę krytyczną w UE, w tym rozwój gospodarki wodorowej i wystarczających dostaw wodoru? Jaką rolę widzi Pan dla Europejskiego Banku Wodoru? Jak sformułowałby

Pan unijną strategię na rzecz elastyczności, w tym odpowiedź odbioru i magazynowanie? Jak sprostą Pan wyzwaniu, jakim jest zmienność dostaw energii związana ze wzrostem wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych? Jak ocenia Pan istniejące ramy prawne dotyczące sieci europejskich i jakie środki zaproponowałby Pan w celu ich ulepszenia? Jakie konkretne działania proponuje Pan w celu przyspieszenia modernizacji sieci elektroenergetycznych i usunięcia istniejących wąskich gardeł w państwach członkowskich i między nimi, w tym na poziomie dystrybucji, przesyłu energii morskiej i przesyłu energii na bardzo duże odległości, a także osiągnięcia celu minimalnej zdolności połączeń międzysystemowych ustalonego na poziomie 15%? Co sądzi Pan o finansowaniu przez UE projektów dotyczących infrastruktury energetycznej i ich roli w Europejskim Funduszu Konkurencyjności i w przyszłych WRF? Jakie środki przewiduje Pan w odniesieniu do planu działania na rzecz elektryfikacji?

UE dysponuje solidnymi ramami bezpieczeństwa dostaw, ale należy je uprościć i nadać im bardziej perspektywiczny charakter. Trzeba je również rozszerzyć, aby uwzględnić pojawiające się rodzaje ryzyka dla infrastruktury krytycznej, zmianę klimatu, cyberbezpieczeństwo i zagrożenia fizyczne. Przegląd następuje we właściwym czasie, aby zaktualizować ramy bezpieczeństwa dostaw.

Wnioski wyciągnięte z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie muszą stanowić podstawę przyszłych działań. Otrzymaliśmy bardzo kosztowną lekcję dotyczącą niebezpieczeństw związanych z uzależnieniem od niewiarygodnego dostawcy energii, jakim jest Rosja, która ucieka się do wykorzystywania energii jako broni. Zmierzamy w kierunku bardziej zdekarbonizowanego, zelektryfikowanego i zintegrowanego systemu energetycznego i musimy zapewnić lepsze reagowanie na zagrożenia międzysektorowe. Aby łagodzić zakłócenia, UE musi priorytetowo traktować kwestie gotowości i koordynacji, a jednocześnie promować dywersyfikację dostaw, zmniejszenie zapotrzebowania na gaz i sprawne magazynowanie, wraz z transgranicznymi połączeniami międzysystemowymi. Przegląd istniejących ram musi umożliwić uporządkowane i przystępne cenowo wycofanie się z paliw kopalnych, przyspieszenie stosowania bardziej zrównoważonych i wytwarzanych lokalnie alternatyw, a także wykorzystanie potencjału środków po stronie popytu. Jeśli chodzi o ochronę dostaw energii przed zagrożeniami fizycznymi i cyberzagrożeniami, będziemy ściśle współpracować z państwami członkowskimi, opierając się na postęпах w zakresie testów warunków skrajnych dotyczących infrastruktury, pracach grupy zadaniowej UE-NATO ds. odporności oraz obowiązkowych przepisach dotyczących cyberbezpieczeństwa w zakresie energii elektrycznej.

Dywersyfikacja dostaw i tras, odnawialne źródła energii i czysta energia, efektywność energetyczna, a także pogłębienie wewnętrznego rynku energii mają decydujące znaczenie w kontekście odporności sektora energetycznego i europejskiej gospodarki. Przyspieszenie przejścia na czystą energię zmniejszy zależność od paliw kopalnych. Będziemy musieli nadal wzmacniać połączenia międzysystemowe tam, gdzie jest to konieczne, i usprawniać magazynowanie energii. Będziemy także kontynuować pobudzanie krajowej produkcji biogazu i biometanu.

Komisja przedstawiła pierwszy w historii mechanizm agregacji zapotrzebowania na gaz – AggregateEU. Poprawiono dzięki niemu przejrzystość rynku i zapewniono alternatywne możliwości dostaw w celu zastąpienia rosyjskiego gazu. W oparciu o te pierwsze kroki agregacja zapotrzebowania zostanie rozszerzona na inne produkty, takie jak wódór i inne towary, np. surowce krytyczne.

Będziemy również musieli skupić się na bezpieczeństwie dostaw w przemyśle jądrowym UE, w którym pierwszorzędne znaczenie ma dywersyfikacja jądrowego cyklu paliwowego na wszystkich etapach. Zależność od Rosji dotyczy dostaw części zamiennych i usług konserwacyjnych, a także usług w zakresie konwersji i wzbogacania. Ocenię, czy plan działania na rzecz zakończenia importu energii z Rosji może obejmować cały łańcuch dostaw energii jądrowej, aby zapewnić otwartą strategiczną autonomię UE. W tym celu służby Komisji będą współdziałać z przedsiębiorstwami użyteczności publicznej i państwami członkowskimi na potrzeby dywersyfikacji dostaw i pozyskiwania produktów w europejskim cywilnym przemyśle jądrowym.

Wódór odnawialny i niskoemisyjny będzie miał decydujące znaczenie dla dekarbonizacji sektorów, w których elektryfikacja jest trudniejsza. W związku z tym skupimy się na wdrożeniu niedawno uzgodnionych środków, takich jak cele dotyczące wykorzystania wodoru odnawialnego w przemyśle i transporcie. Ramy prawne, w połączeniu ze wsparciem finansowym, mogą stymulować produkcję i odbiór, natomiast nasz proces planowania infrastruktury może ułatwić rozwój dobrze skoordynowanej europejskiej sieci wodorowej. Aby zachować konkurencyjność, przemysł UE będzie potrzebował zarówno niezawodnej produkcji wodoru w UE, jak i importu od partnerów międzynarodowych. W związku z tym, zgodnie ze zmienioną dyrektywą w sprawie energii odnawialnej, podejmiemy dalsze działania na rzecz wodoru importowanego i wytwarzanego w UE.

Europejski Bank Wodoru będzie stymulował ekspansję rynku czystych paliw, wypełniając lukę między – nadal zbyt wysokimi – kosztami produkcji czystego wodoru a możliwościami płatniczymi przemysłu. Opierając się na dotychczasowych doświadczeniach, będę współpracował z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu w zakresie przyszłych aukcji w celu wsparcia lokalnej produkcji czystego wodoru. Wraz z państwami członkowskimi będziemy ponadto przyspieszać prace nad rozwojem międzynarodowego komponentu Banku Wodoru, aby ułatwić import i stworzyć możliwości gospodarcze w krajach partnerskich.

Wychwytywanie, utylizacja i składowanie dwutlenku węgla (CCUS) mają również do odegrania rolę w dekarbonizacji sektorów, w których trudno jest zredukować emisje. Będę współpracował z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu w zakresie odpowiednich warunków ramowych umożliwiających realizację tego zadania, koncentrując się także na infrastrukturze CO₂.

Rozwiązania w zakresie elastyczności, zarówno dotyczące magazynowania, jak i odpowiedzi odbioru, są niezbędne, aby zwiększyć efektywność naszego systemu energetycznego i lepiej zintegrować odnawialne źródła energii, a tym samym obniżyć koszty energii. Ich szersze wdrożenie przyniesie korzyści zarówno gospodarstwu domowemu, jak i konsumentom przemysłowym dzięki zmniejszeniu zmienności cen i kosztownych ograniczeń produkcji odnawialnych źródeł energii, a także optymalizacji inwestycji w sieć. Musimy wyeliminować przeszkody utrudniające znacznie szersze wdrożenie elastyczności, aby przyspieszyć inwestycje w takie rozwiązania i ukierunkować państwa członkowskie.

Aby stymulować elektryfikację, plan działania na rzecz elektryfikacji może ukierunkować prace nad usunięciem barier i przyspieszyć dostęp do energii elektrycznej zarówno dla przemysłu, jak i dla gospodarstw domowych, które nadal wykorzystują paliwa kopalne do ogrzewania, transportu i na inne potrzeby.

Jako komisarz do spraw energii i mieszkalnictwa położę największy nacisk na rozbudowę i modernizację naszych sieci, aby zapewnić skuteczne przejście od paliw kopalnych do czystej energii. Wraz z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu przedstawię ramy zmniejszania i stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych. Potrzebujemy szybkiej i niezawodnej realizacji kluczowych transgranicznych projektów infrastrukturalnych, a także unijnego planu działania na rzecz sieci, obejmującego konkretne przedsięwzięcia mające na celu przyspieszenie modernizacji i rozbudowy sieci elektroenergetycznych, z uwzględnieniem poziomu dystrybucji. Ma to pierwszorzędne znaczenie również dla osiągnięcia celu 15% w zakresie połączeń międzysystemowych.

Będzie się to opierać na ocenie istniejących ram prawnych dotyczących sieci w celu określenia środków umożliwiających optymalizację planowania sieci we wszystkich państwach członkowskich, przyspieszenie wydawania pozwoleń, zapewnienie efektywnego wykorzystania istniejącej infrastruktury, realizację inteligentniejszych sieci, a także usprawnienie i uproszczenie procedur planowania. Aby skutecznie wdrożyć sieci niezbędne do transformacji energetycznej, potrzebujemy ram współpracy, zarówno dla instalacji morskich, jak i lądowych, opartych na wzmocnionej współpracy regionalnej, właściwej alokacji kosztów i korzyści, a także innowacyjnych modelach finansowania. Będę współpracował z komisarzem do spraw zrównoważonego transportu i turystyki, aby zapewnić dostosowanie rozwoju infrastruktury transportowej i energetycznej do przyszłego wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną w transporcie.

Inwestycje w infrastrukturę czystej energii są kluczowym priorytetem na nadchodzące lata, co znajduje odzwierciedlenie w sprawozdaniach Mario Draghiego i Enrica Letty. W celu wsparcia tych prac zaproponuję specjalną strategię inwestowania w czystą energię dla Europy, w tym inicjatywę ograniczania ryzyka, aby odblokować kapitał prywatny. Będzie to stanowić podstawę dla starań na rzecz priorytetowego traktowania inwestycji w czystą energię, w tym w infrastrukturę.

Zapewnię również wykorzystanie zasobów z instrumentu NextGenerationEU i obecnego budżetu. Dopilnujemy wykorzystania potencjału naszego budżetu do stymulowania inwestycji prywatnych i ograniczania ich ryzyka.

8. Jakie będą główne elementy planu działania na rzecz przystępnych cen energii? Jakie konkretne środki wprowadzi Pan, aby obniżyć ceny energii dla gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i przemysłu, zwłaszcza sektorów energochłonnych? W jaki sposób zamierza Pan dalej przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu? Jak zamierza Pan rozszerzyć stosowanie umów zakupu energii elektrycznej (PPA) i kontraktów na transakcje różnicowe w celu zapewnienia konkurencyjnych cen? Co sądzi Pan o obecnych obszarach rynkowych rynku energii? Jakie są Pana konkretne plany dotyczące pierwszego w historii europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań i europejskiej strategii dla budownictwa mieszkaniowego, biorąc pod uwagę

kompetencje UE i państw członkowskich w tej dziedzinie? Jakie są Pana zdaniem główne synergie między europejskim planem na rzecz przystępnych cenowo mieszkań, dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej i dyrektywą w sprawie charakterystyki energetycznej budynków? Jakie są Pana zdaniem możliwości zwiększenia finansowania na rzecz efektywności energetycznej i renowacji w następnych WRF? W jaki sposób zamierza Pan dążyć do osiągnięcia celu polegającego na zapewnieniu niskoemisyjnego i przystępnego cenowo ogrzewania i chłodzenia? Jaką rolę mogą Pana zdaniem pełnić ogrzewanie energią słoneczną, ciepło geotermalne i ciepłownictwo? W jaki sposób zadba Pan o to, by środki UE rozwiązywały problem izolacji na dużych osiedlach mieszkaniowych i na obszarach wiejskich? Jak przyczyni się Pan do dalszego rozwoju nowego europejskiego Bauhausu?

Wstrząsy związane z podażą paliw kopalnych i gwałtowne wzrosty cen, które spowodowały niedawny kryzys energetyczny, przypominają o znaczeniu przystępności cenowej energii zarówno dla przedsiębiorstw, jak i dla gospodarstw domowych. Koszty energii ograniczają konkurencyjność UE i osłabiają wsparcie dla transformacji energetycznej. Obniżenie kosztów energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw będzie jednym z głównych priorytetów mojej kadencji w roli komisarza. Plan działania na rzecz przystępnych cen energii jest centralnym elementem Paktu dla czystego przemysłu, który ma zostać przedstawiony w ciągu pierwszych 100 dni kadencji nowej Komisji.

Obniżenie kosztów energii wymaga przyspieszenia wprowadzania konkurencyjnej czystej energii elektrycznej dzięki usunięciu wąskich gardeł w infrastrukturze i barier regulacyjnych, z uwzględnieniem wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii i sieci, oraz efektywności energetycznej w ramach solidnej unii energetycznej. Plan działania zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i pobudzi inwestycje przy jednoczesnym wspieraniu przemysłu, w tym sektorów energochłonnych i gospodarstw domowych, w celu zapewnienia dostępu do przystępnej cenowo energii. Zostaną w nim również podjęte kwestie obniżenia kosztów systemowych, wzmocnienia roli europejskiej dyplomacji energetycznej, wspierania uczestnictwa obywateli i zapewnienia wszystkim sprawiedliwej transformacji.

Wdrożenie niedawnej reformy struktury europejskiego rynku energii elektrycznej ma szczególne znaczenie dla zwiększenia dostępu do przystępnej cenowo, bezpiecznej i czystej energii oraz udziału obywateli w transformacji energetycznej. W celu przyspieszenia uniezależnienia rachunków za energię elektryczną od zmiennych cen paliw kopalnych będziemy ściśle współpracować z państwami członkowskimi, aby wsparcie publiczne w formie kontraktów różnicowych było konkurencyjne i przyjazne dla rynku, a także poprawiło dostępność umów zakupu energii elektrycznej, które mają kluczowe znaczenie zwłaszcza dla sektorów energochłonnych, poprzez gwarancje i standaryzację.

Dostęp do energii ze źródeł odnawialnych oraz poprawa efektywności energetycznej budynków będą miały również zasadnicze znaczenie dla rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego, który budzi poważne obawy, również w odniesieniu do przystępnych cenowo mieszkań (zob. odpowiedź na pyt. 4).

Ponadto musimy zająć się kwestią rosnących kosztów systemowych, takich jak opłaty sieciowe, podatki i składki, które stanowią obecnie jedną trzecią wysokości rachunków konsumentów za energię elektryczną. Wraz z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu przeanalizuję, w jaki sposób zapewnić, aby podatki nie miały negatywnego wpływu na ceny energii i konkurencyjność przemysłu UE, zapewniając jednocześnie wsparcie realizacji celów czystej transformacji. Aby umożliwić pełne czerpanie korzyści z transformacji energetycznej i złagodzić te koszty, w planie działania na rzecz przystępnych cen energii określone zostaną środki mające na celu uruchomienie inwestycji prywatnych, poprawę planowania sieci, zwiększenie cyfryzacji i optymalizację wykorzystania istniejącej sieci. Będzie on również stanowił zachętę do elastyczności, zapewni odpowiednie sygnały lokalizacyjne do inwestycji tam, gdzie są one najbardziej potrzebne, oraz określi wzmocnione ramy zarządzania wewnętrznym rynkiem energii dostosowane do prawdziwie zintegrowanego europejskiego systemu w ramach solidnej unii energetycznej.

Musimy przyspieszyć projekty, które przynoszą konsumentom korzyści płynące z czystej energii. Trzeba pracować nad przyspieszeniem wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii, infrastruktury energetycznej i magazynowania energii. Chociaż sektor energii elektrycznej pozostaje priorytetem, dekarbonizacja ogrzewania i chłodzenia będzie wymagać różnorodnych rozwiązań, aby sprostać wymaganiom w różnych aspektach, takich jak pompy ciepła, energia słoneczna termiczna, energia geotermalna i system ciepłowniczy. Czuję się w pełni zobowiązany do przyspieszenia tych rozwiązań we współpracy z państwami członkowskimi, przemysłem i instytucjami finansowymi.

Przewodnicząca powierzyła mi przygotowanie pierwszego w historii europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań. Chociaż główna odpowiedzialność za politykę mieszkaniową i inwestycje w mieszkalnictwo spoczywa na państwach członkowskich, unijne instrumenty prawne, polityczne i finansowe mogą odegrać strategiczną rolę (bardziej szczegółowe informacje można znaleźć w pyt. 3). Rozpoczęto wdrażanie zmienionej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywy w sprawie energii odnawialnej. Państwa członkowskie przygotowują plany w zakresie ogrzewania i chłodzenia dla zainteresowanych gmin, identyfikując konsumentów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w celu podjęcia specjalnych działań, oraz krajowe plany renowacji budynków, w tym środki krajowe dotyczące w pierwszej kolejności najgorszych budynków, a także zapewniają długoterminowe planowanie, którego potrzebują inwestorzy. Starania te będą musiały odgrywać integralną rolę w europejskim planie na rzecz przystępnych cenowo mieszkań. Ponadto przyspieszenie wdrożenia nowego rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych umożliwi producentom dostarczanie produktów potrzebnych do wdrożenia dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

Kluczowe znaczenie ma przyciągnięcie większego finansowania prywatnego i poprawa jego efektywności, aby gospodarstwa domowe i mikroprzedsiębiorstwa dotknięte ubóstwem energetycznym mogły odnieść korzyść z energooszczędnych domów, przedsiębiorstw i technologii w postaci obniżonych rachunków. Ocenimy finansowanie efektywności energetycznej wraz z europejską koalicją na rzecz finansowania efektywności energetycznej i uczynimy inwestycje w efektywność energetyczną integralną częścią unijnej strategii na rzecz inwestycji w czystą energię.

Chociaż budynki mają kluczowe znaczenie dla sprawiedliwej społecznie i zrównoważonej transformacji, to stanowią również okazję do zwiększenia konkurencyjności sektora budowlanego. Dynamiczny i silny sektor budowlany jest warunkiem wstępnym zapewnienia dostępności przystępnych cenowo i bezpiecznych budynków oraz zrównoważonego środowiska zbudowanego. W ramach europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań opracujemy strategię na rzecz budownictwa mieszkaniowego w celu wsparcia podaży mieszkań. Działanie to obejmie środki mające na celu zmniejszenie kosztów budynków, zwiększenie wydajności sektora budowlanego, zwiększenie wykorzystania innowacyjnych rozwiązań, takich jak seryjne renowacje wspierające przedsiębiorstwa typu start-up i innowacje społeczne, oraz poprawę efektywności środowiskowej przemysłu. W ramach wsparcia dla komisarza ds. środowiska, odporności wodnej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym zamierzam budować synergii między nowym europejskim Bauhausem a potrzebami UE w zakresie przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań, promując jego trzy podstawowe wartości – zrównoważony charakter, inkluzywność i estetykę.

Pytanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej

9. Jakie są Pana – i wiceprzewodniczącej wykonawczej do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji – plany przeglądu zasad pomocy państwa, tak aby umożliwić wprowadzenie środków wsparcia mieszkaniowego w odniesieniu do mieszkalnictwa socjalnego? Czy wziąłby Pan pod uwagę utworzenie kategorii wyłączeń, która obejmowałaby przystępne cenowo mieszkania na wynajem dla średniorynkowych gospodarstw domowych jako usługę świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG) i na jakich warunkach?

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zgodnie z pismem określającym moje zadania, będę wspierać wiceprzewodniczącą wykonawczą ds. czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji w jej zadaniu polegającym na przedstawieniu zmienionych zasad pomocy państwa w celu umożliwienia stosowania środków wsparcia dla mieszkalnictwa, zwłaszcza na rzecz przystępnych cenowo, energooszczędnych i socjalnych mieszkań. Analiza tych zasad jest częścią szerszego zestawu inicjatyw, które zostaną uwzględnione w przyszłym europejskim planie na rzecz przystępnych cenowo mieszkań. Wykonując to zadanie, zwrócimy baczna uwagę na znalezienie właściwej równowagi i zadamy o to, by żadne zwolnienie z zasad pomocy państwa na potrzeby przystępnych cenowo mieszkań nie wypierało inwestycji prywatnych ani nie zakłócało nadmiernie konkurencji na rynku mieszkaniowym. Więcej informacji można znaleźć w mojej odpowiedzi na pyt. 5 powyżej.

Pytanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

10. Jak wyobraża Pan sobie bezemisijną unię energetyczną? W jaki sposób zamierza Pan wzmocnić synergii między bezpieczeństwem energetycznym i celami w zakresie redukcji emisji oraz pogodzić te dwa obszary? W jaki sposób przyspieszy Pan tempo wdrażania energii ze źródeł odnawialnych, aby osiągnąć cele UE na 2030 r.

w zakresie odnawialnych źródeł energii, w tym przez pełne wdrożenie REPowerEU i rozwiązanie problemu opóźnień w wydawaniu zezwoleń w tym zakresie? Jaką rolę Pana zdaniem odegrają odnawialne źródła energii w planie działania na rzecz przystępnych cen energii? W kontekście sprawiedliwej transformacji w jaki sposób uprości Pan wdrażanie obowiązujących przepisów UE w dziedzinie budynków i budownictwa, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne zarówno dla przedsiębiorstw, jak i konsumentów, oraz jak można wspierać renowację i dekarbonizację domów, zwłaszcza w przypadku gospodarstw domowych o niskich dochodach, między innymi za pomocą Społecznego Funduszu Klimatycznego?

Solidna unia energetyczna powinna umożliwić dostawy przystępnej cenowo czystej energii dla europejskich gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, wzmocnić bezpieczeństwo energetyczne i zapewnić sprawiedliwą transformację w kierunku neutralności klimatycznej do 2050 r. przy zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych stron. Przyspieszone wdrożenie odnawialnych źródeł energii i ich włączenie do systemu energetycznego przyczyni się do bezpieczeństwa energetycznego i będzie miało kluczowe znaczenie dla osiągnięcia naszych celów klimatycznych w sposób przystępny cenowo dzięki zmniejszeniu zależności naszych gospodarek od importu i czerpaniu pełnych korzyści z tańszych odnawialnych źródeł energii.

Główną siłą napędową transformacji energetycznej będzie elektryfikacja do 2040 r. z w pełni zdekarbonizowanym systemem energetycznym opartym na odnawialnych źródłach energii i rozwiązaniach niskoemisyjnych. Wdrażanie i egzekwowanie ram prawnych do 2030 r. będzie naszym priorytetem stanowiącym solidną podstawę ram na 2040 r., a wyciągnięte wnioski będą podstawą przyszłych decyzji. W ramach tego procesu będę współpracował z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji.

Musimy lepiej wykorzystywać wszystkie tanie czyste źródła energii w systemie, w szczególności energię ze źródeł odnawialnych, oraz poprawić efektywność całego systemu energetycznego. Celem naszych działań będzie realizacja naszych ambicji w praktyce i osiągnięcie celu w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych wynoszącego co najmniej 42,5%, przy czym dążymy do osiągnięcia poziomu 45%. Aby przekazać korzyści płynące z tej dodatkowej mocy w zakresie energii odnawialnej konsumentom, zarówno przemysłowi, jak i gospodarstwom domowym, będziemy musieli zachęcić do zawarcia większej liczby umów zakupu energii elektrycznej, efektywniejszego wykorzystania i szybszej rozbudowy zmodernizowanej infrastruktury sieciowej, zapewnić szybsze wydawanie pozwoleń, a także lepszą dostępność rozwiązań w zakresie elastyczności, takich jak baterie i odpowiedź odbioru, w celu obniżenia ogólnych kosztów systemu.

Przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń umożliwi wczesne zakończenie projektów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych i będzie warunkiem wstępnym osiągnięcia naszych celów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i zakończenia starań na rzecz dekarbonizacji. Strategiczne planowanie wdrażania odnawialnych źródeł energii, również na obszarach przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych określonych w zmienionej dyrektywie w sprawie energii odnawialnej zapewnia ściśle powiązanie procesu faktycznego wdrażania z ochroną środowiska. Rozwiązania korzystne dla wszystkich będą się opierać na wielorakim wykorzystaniu przestrzeni, łączącym kwestię ochrony środowiska z wprowadzaniem odnawialnych źródeł energii. Będę ściśle współpracował z państwami członkowskimi, aby zapewnić szybkie wdrożenie nowych przepisów mających na celu poprawę planowania i przyspieszenie wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii. Zaczynamy dostrzegać pozytywne zmiany na miejscu, zwłaszcza w państwach członkowskich korzystających z nowych zasad dotyczących wydawania pozwoleń, ale zajmę się również dodatkowymi pomysłami dotyczącymi przyspieszenia procedur, w szczególności w odniesieniu do infrastruktury potrzebnej do efektywnej pod względem kosztów integracji odnawialnych źródeł energii z systemem energetycznym.

W kontekście sprawiedliwej transformacji renowacja budynków jest kluczową szansą na obniżenie rachunków za energię. Przykładowo państwa członkowskie będą musiały zapewnić usprawnienie składania wniosków i procedur dotyczących finansowania publicznego. W przyszłości wytyczne dotyczące wdrożenia przekształconej dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków mogą wesprzeć dalszy dialog z organami krajowymi.

Od 2026 r. ze Społecznego Funduszu Klimatycznego będą dostępne inwestycje w energooszczędne mieszkania, również w formie renowacji i zmiany przeznaczenia budynków niemieszkalnych lub przystępnych cenowo mieszkań socjalnych. Fundusz ten będzie niezwykle istotny dla znajdujących się w trudnej sytuacji gospodarstw domowych, użytkowników transportu i mikroprzedsiębiorstw. W związku z tym w swoich planach społeczno-klimatycznych państwa członkowskie ustanowią środki i inwestycje strukturalne oraz ewentualne tymczasowe bezpośrednie wsparcie dochodów dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji i pomogą poprawić efektywność energetyczną ich budynków mieszkalnych lub obniżyć ich emisyjność. Lepsza identyfikacja wyzwań, dalsze usuwanie barier utrudniających renowację i budowę oraz określenie środków

upraszczających w ramach europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań przyczyni się do zgromadzenia danych i podjęcia działań.

Pytanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

11. Jak podkreślono w piśmie określającym Pana zadania, jakość i przystępność cenowa mieszkań ma kluczowe znaczenie dla milionów ludzi w Europie. Jak planuje Pan opracować strategię dla budownictwa mieszkaniowego, w szczególności w odniesieniu do wdrożenia wewnętrznego rynku wyrobów budowlanych i lepszej cyfryzacji w sektorze budowlanym, w celu wspierania mieszkalnictwa oraz poprawy jakości i zrównoważoności podaży mieszkań? Poza zwiększeniem podaży mieszkań jak rozwiązałby Pan systemowe kwestie najmu krótkoterminowego, przy jednoczesnym uwzględnieniu niedawno uzgodnionego rozporządzenia w sprawie najmu krótkoterminowego, dyrektywy usługowej i pomocniczości państw członkowskich, a także jak zapewniłby Pan skuteczne i dostępne wykorzystanie obecnych zasobów mieszkaniowych?

Strategia na rzecz budownictwa mieszkaniowego będzie kluczowym filarem europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań. Każdy środek mający na celu poprawę dostępu do przystępnych cenowo mieszkań o zrównoważonym charakterze będzie zasadniczo wymagał zwiększenia podaży mieszkań. Bez kompleksowego podejścia groziłoby nam ryzyko dalszego wzrostu cen mieszkań i pozostawienia bez rozwiązania poważnego niedoboru wydajności i konkurencyjności w sektorze budowlanym.

Podaż mieszkań jest niewystarczająca, aby zaspokoić popyt, co skutkuje wysokimi i rosnącymi cenami oraz brakiem przystępności cenowej dla obywateli. Budowa nowych budynków mieszkalnych oraz renowacje zmniejszyły się o 3% w 2023 r. i oczekuje się, że w 2024 r. zanotują spadek o kolejne 6%. W latach 2018–2023 koszty budowy dla nowych budynków mieszkalnych wzrosły o 34%, ponieważ wyższe koszty materiałów i pracy nie są zrównoważone wzrostem efektywności, a budownictwo jest zasadniczo sektorem pracochłonnym. W rezultacie charakteryzuje się ono niską, a nawet malejącą wydajnością (niższą o 30% niż w sektorze wytwórczym), niskim poziomem wykorzystania innowacji i dużym wpływem na środowisko. Innowacje, cyfryzacja i automatyzacja mogą prowadzić do znacznego wzrostu efektywności i zwiększenia wydajności, pomóc w obniżeniu kosztów budowy i poprawić efektywność środowiskową budownictwa.

W tym kontekście w nowej strategii na rzecz budownictwa mieszkaniowego można przeanalizować szereg elementów, w tym: 1) opracowanie nowych norm dotyczących wyrobów budowlanych w celu wspierania innowacji oraz technologii i technik przemysłowych, aby umożliwić producentom czerpanie pełnych korzyści z jednolitego rynku; 2) cyfryzację wszystkich etapów planowania, projektowania, wydawania pozwoleń i budowy w celu poprawy i przyspieszenia budowy i renowacji budynków mieszkalnych; 3) rozpowszechnianie najlepszych praktyk regulacyjnych i przemysłowych w celu wspierania państw członkowskich, organów krajowych i innych podmiotów w ekosystemie budowlanym; 4) poprawę dostępu do usług budowlanych w całej UE, tak aby ekosystem budowlany mógł wykorzystać swój znaczny potencjał integracji gospodarczej na jednolitym rynku; 5) podnoszenie i zmianę kwalifikacji siły roboczej, w tym umiejętności cyfrowych i ekologicznych, w celu zwiększenia wydajności i zaspokojenia wysokiego zapotrzebowania na nowe domy i renowacje.

W odniesieniu do krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych dostrzegam wpływ, jaki najnowsze tendencje rynkowe mogą mieć na przystępne cenowo mieszkania i lokalne społeczności, zarówno pod względem zakłóceń równowagi, jak i możliwości. Jest rzeczą oczywistą, że różne regiony lub dzielnice mogą doświadczać innej presji niż popyt lokalny i turystyczny oraz mieć inne potrzeby. Będziemy współpracować z państwami członkowskimi i platformami w celu zapewnienia szybkiego i skutecznego wdrożenia rozporządzenia, tak aby organy w UE miały dostęp do dokładnych i aktualnych danych na temat działalności związanej z najmem krótkoterminowym. Działania te powinny umożliwić organom publicznym zarządzanie rynkami najmu krótkoterminowego w sposób ukierunkowany, oparty na dowodach i proporcjonalny w świetle warunków lokalnych. Ponadto, zgodnie z moim pismem określającym zadania i wraz z innymi właściwymi członkami kolegium, będę nadal analizować, co można zrobić, aby rozwiązać kwestie systemowe związane z krótkoterminowym najmem lokali mieszkalnych. Będę dodatkowo współpracował z władzami i zainteresowanymi stronami w celu wypracowania najlepszego sposobu postępowania w tej ważnej kwestii.

Pytania Komisji Rozwoju Regionalnego

12. Jednym z Pana obowiązków będzie opracowanie europejskiej strategii dla budownictwa mieszkaniowego. W jaki sposób zamierza Pan zrównoważyć zmniejszenie kosztów budowy z poprawą środowiskowych właściwości użytkowych budynków? Jakie inicjatywy zasugerowałby Pan, aby zwiększyć wydajność sektora budowlanego? Zakres finansowania w ramach polityki spójności jest poważnie ograniczony: obejmuje poprawę efektywności

energetycznej w mieszkalnictwie, promowanie integracji społeczności marginalizowanych oraz infrastrukturę mieszkaniową dla osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią. W ramach nowego europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań oraz oprócz podwojenia finansowania w ramach polityki spójności jakie dodatkowe środki zaproponowałby Pan w celu promowania budowy „przystępnych cenowo mieszkań dla wszystkich”? Co sądzi Pan o przeglądzie unijnych zasad pomocy państwa w odniesieniu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG) mających zastosowanie do mieszkalnictwa socjalnego? Wreszcie, jakie synergie planuje Pan między funduszami polityki spójności, wsparciem EBI i innymi programami UE, takimi jak InvestEU czy Społeczny Fundusz Klimatyczny, aby zapewnić długoterminowe rozwiązania mieszkaniowe, które są nie tylko przystępne cenowo, ale również zrównoważone pod względem środowiskowym i energetycznym?

Budynki odpowiadają za 40% zużycia energii w Europie i przyczyniają się do wytwarzania gazów cieplarnianych nie tylko w całym cyklu eksploatacji, ale również podczas budowy i rozbiórki. Wprowadzenie norm energetycznych dla nowych budynków w latach 80. dwudziestego wieku przyniosło imponujący efekt. Dzięki tym wymogom dotyczącym charakterystyki energetycznej zużycie energii we współczesnych nowych budynkach zmniejszyło się o połowę. Konieczna jest jednak dalsza poprawa, jeżeli – zgodnie z moim zobowiązaniem – chcemy osiągnąć zerowe emisje netto na szczeblu Unii do 2050 r. Tak jak promowanie nowych budynków o wysokiej charakterystyce energetycznej, podniesienie wskaźnika renowacji, obecnie nadal dalekiego od docelowej wartości wynoszącej 3% rocznie, która ma umożliwić realizację europejskich celów w zakresie klimatu i energii, nie tylko spowoduje redukcję zużycia energii, ale również przyczyni się do poprawy warunków życia wielu Europejczyków, zmniejszy zależność energetyczną UE i obniży wysokość rachunków za energię. Budowy i rozbiórki stanowią ponadto największe źródło odpadów w Europie (37% całkowitej wielkości).

Musimy zatem przyspieszyć renowację w sposób racjonalny pod względem kosztów i mający niewielki wpływ na środowisko. Będę wspierał państwa członkowskie w zakresie inwestycji w renowację energetyczną, traktując priorytetowo te budynki, które mają najgorszą charakterystykę. Zasada „najgorsze budynki w pierwszej kolejności” stanowi kluczową zasadę w dyrektywie w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i jest sposobem na maksymalizację korzyści i wpływu renowacji oraz najbardziej efektywnym sposobem wydatkowania środków publicznych. W nowej strategii na rzecz budownictwa mieszkaniowego możemy przykładowo dążyć do wspierania innowacji i cyfryzacji w sektorze budowlanym, w tym innowacyjnych podejść przemysłowych, takich jak budowa z prefabrykatów poza lokalizacją docelową, które zwiększą produktywność sektora i pomogą zmniejszyć koszty budowy (zob. również odpowiedź na pyt. 11). Zbadam również, wraz z odpowiednimi członkami kolegium i państwami członkowskimi, w jaki sposób usprawnić projektowanie i dokonać cyfryzacji wykorzystania audytów przedrozbiórkowych (zwanym również „audytami odpadów”) wykonywanych przed renowacją lub rozbiórką na potrzeby identyfikacji materiałów, które mogą być ponownie użyte i poddane recyklingowi, oraz postępowania z substancjami niebezpiecznymi.

Niedobory materiałów można ponadto złagodzić poprzez poprawę ponownego wykorzystania i recyklingu w obiegu zamkniętym, dywersyfikację dostaw i wykorzystanie najbardziej zaawansowanych materiałów, a tym samym zmniejszenie naszej zależności od surowców, a także wspieranie innowacji. Nowe rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych ułatwi powyższe działania poprzez aktualizację ponad 400 europejskich norm dotyczących wyrobów budowlanych. Produkty wprowadzane do obrotu zgodnie ze zaktualizowanymi zharmonizowanymi normami europejskimi będą zawierały wiarygodne informacje cyfrowe. Obejmuje to dane środowiskowe, takie jak ślad węglowy, a także informacje na temat zawartości materiałów z recyklingu, regeneracji produktów i naprawy. Będą obowiązywać specjalne normy dotyczące wyrobów używanych w celu stworzenia jednolitego rynku ponownie wykorzystywanych wyrobów budowlanych.

Polityka spójności przyczynia się już w znacznym stopniu do poprawy funkcjonowania unijnego sektora mieszkaniowego, również poprzez zwiększenie przystępności cenowej i efektywności energetycznej mieszkań. Ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności finansuje się już budowę i renowację przystępnych cenowo domów, poprawę efektywności energetycznej i wspieranie rozwoju obszarów miejskich. Ponadto Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji pomaga regionom w przejściu na zieloną gospodarkę, m.in. poprzez zapewnianie mieszkań zwalnianym pracownikom. Przyspieszamy te inwestycje, wykorzystując innowacyjne instrumenty finansowe, w tym pożyczki i dotacje z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, przy wsparciu za pomocą inicjatyw takich jak nowy europejski Bauhaus. Będę również wspierał wiceprzewodniczącą wykonawczą ds. czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji w jej zadaniu polegającym na przedstawieniu zmienionych zasad pomocy państwa, aby umożliwić stosowanie środków wsparcia mieszkalnictwa, w szczególności w odniesieniu do przystępnych cenowo i efektywnych energetycznie mieszkań socjalnych (zob. również odpowiedź na pyt. 9). Jak zaproponowano w piśmie określającym zadania, będę wspierał wiceprzewodniczącego wykonawczego do spraw spójności i reform w pracach nad wnioskiem

legislacyjnym, który umożliwi państwom członkowskim podwojenie inwestycji w zakresie spójności w przystępne cenowo mieszkania.

Ponadto, aby promować przystępne cenowo mieszkania dla wszystkich, będę ściśle współpracował z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw spójności i reform, wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji oraz z komisarzem do spraw gospodarki i wydajności, aby zapewnić realizację długoterminowych rozwiązań mieszkaniowych, które będą zarówno przystępne cenowo, jak i zrównoważone. Nasze wspólne starania będą obejmować współpracę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w celu opracowania paneuropejskiej platformy inwestycyjnej służącej do odblokowywania prywatnych i publicznych inwestycji w przystępne cenowo i zrównoważone mieszkania (zob. również odpowiedź na pyt. 3).

Będziemy również współpracować z bankami i inwestorami finansowymi w ramach europejskiej koalicji na rzecz finansowania efektywności energetycznej, aby określić środki mające na celu poprawę skuteczności inwestycji i zwiększenie skali inwestycji prywatnych. Moje stanowisko w sprawie zmian zasad dotyczących usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym zostało szczegółowo opisane w odpowiedzi na pyt. 5.

Wreszcie pod kierownictwem wiceprzewodniczącej wykonawczej do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji moi koledzy z kolegium (mianowicie wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw ludzi, umiejętności i gotowości wraz z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu) zapewnią inwestycje i finansowanie za pośrednictwem Społecznego Funduszu Klimatycznego. Pomoże to w rozwiązaniu problemów, z jakimi borykają się gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji oraz dotknięte ubóstwem energetycznym i transportowym.

Podejście to zagwarantuje, że nasza polityka mieszkaniowa będzie zgodna z ogólnounijnymi celami i przyniesie konkretne, pozytywne skutki w praktyce.